

καὶ ὀλίγου κρέατος ἀγριμῶν νὰ ἀφίνωσιν εἰς τοὺς πυγμαίους ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς τοὺς βανανεῶνας καὶ εἰς τοὺς κήπους των. Ὡς φαίνεται, οὐδὲν ἔθνος τοῦ κόσμου εἶνε ἀπὴλλαγμένον παρασίτων ἀνθρώπων. Αἱ φυλαὶ τοῦ μεγάλου δάσους τῆς κεντρῶας Ἀφρικῆς ὑποφέρουσι πολλὰ δεινὰ ἐκ μέρους τῶν μικροσώμων τούτων ἀγρίων, οἵτινες προσκολλῶνται πλησίον τῶν ἀραιῶν καὶ καλλιεργουμένων μερῶν τοῦ δάσους καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον τρέφονται καλῶς ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν γειτόνων των, κολακεύουσιν αὐτοὺς, ἔπειτα ὅμως καταπιέζουσιν αὐτοὺς διὰ τῶν ληστροικῶν ἐπιδρομῶν των.

Οἱ Πυγμαῖοι ἰδρύουσιν ἐν κύκλῳ τὰς κατοικίας των, ταπεινὰ καὶ προχειρῶς κατεσκευασμένα οἰκοδομήματα, ἐν σχήματι ἡμίσεως φωῦ τμηθέντος κατὰ τὸ μήκος αὐτοῦ, καὶ ἔχοντα εἰς ἑκάτερον ἄκρον ἀνὰ μίαν θύραν 60 ἕως 90 ἑκατοστομέτρων ὕψους. Τὸ κέντρον τοῦ ὑπὸ τῶν οἰκημάτων τούτων σχηματιζομένου κύκλου χρησιμεύει ὡς διαμονὴ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς κοινότητος καὶ ὡς κοινὴ πλατεῖα. Περίπου 100 μέτρα μακρὰν τῆς συνοικίας ταύτης εὐρίσκεται ἐπὶ ἐκάστης ἀτραποῦ ἰδρυμένος ἀνὰ εἰς οἰκίσκος, χωρῶν δύο μόνον πυγμαίους καὶ χρησιμεύων ὡς σκοπιὰ.

Ὑπάρχουσι δύο διαφοροὶ φυλαὶ Πυγμαίων, ὅλως ἀνόμοιοι πρὸς ἀλλήλας κατὰ τὸ χρῶμα τοῦ δέρματος, τὸν σχηματισμὸν τῆς κεφαλῆς καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου. Ἄν ἡ ἑτέρα τῶν φυλῶν τούτων εἶνε ἡ τῶν Βατοῦα ἡ δὲ ἑτέρα τῶν Βαμπούττι, ἀγνοοῦμεν, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι εἶναι τοσοῦτον διαφοροὶ πρὸς ἀλλήλας ὡς λ.χ. οἱ Τοῦρκοι πρὸς τοὺς Σκανδιναυίους.

Οἱ Βατοῦα ἔχουσιν ἐπιμήκεις κεφαλὰς, μακρὰ καὶ στενὰ πρόσωπα καὶ ὑπερύδρους μικροὺς ὀφθαλμοὺς, εὐρισκόμενους πολὺ πλησίον ἀλλήλων καὶ παρέχοντας αὐτοῖς ὄψιν σκυθρωπὴν, φιλόμαχον καὶ δύστροπον. Οἱ Βαμπούττι ἔχουσι στρογγύλα πρόσωπα, ὠραίους ὀφθαλμοὺς ὁμοιάζοντας κατὰ τὸ χρῶμα πρὸς τοὺς τῆς δορκάδος καὶ μεμακρυσμένους ἀπ' ἀλλήλων, μέτωπον δὲ εὐρὺ καὶ ὑψηλόν, παρέχον αὐτοῖς ἔκφρασιν εὐλικρινείας καὶ ἀπλοϊκότητος, χροιάν δὲ κιτρίνου ἐλεφαντόδοντος.» —

«... Μετὰ τρίωρον πορείαν ἐφθάσαμεν τῇ 28. ὁκτωβρίου εἰς τὰς φυτείας τοῦ Ἀβατίκο, καὶ ἦν ἀκριβῶς στιγμήν οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων μας ἐκινδύνουν ν' ἀποθάνωσιν ὑπὸ τῆς πείνης. Ὅπως οἱ πειναλέοι λύκοι κατὰ τῆς λείας των οὕτως ἐφόρμησαν καὶ αὐτοὶ πρὸς τὰς φυτείας τῶν βανανεῶν. Ἐνταῦθα ἐμείναμεν δύο ἡμέρας χάριν προνομῆς καὶ προμηθείας τροφίμων.

Ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν ἀφίξιν ἡμῶν εἰς Ἀβατίκο προσήχθη ἐνώπιόν μου ἐν ζευγὸς νεαρῶν Πυγμαίων,

ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, οἵτινες ὅμως ἀγνοῶ εἰς ποίαν σχέσιν εὐρίσκοντο πρὸς ἀλλήλους. Ὁ ἀνὴρ εἶχε πιδανῶς ἡλικίαν 21 ἐτῶν. Ὁ ἀξιωματικὸς Bonny ἐμέτρησεν αὐτὸν μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐγὼ δὲ ἐσημείωσα τὰ μέτρα ὡς ἑξῆς:

Μῆκος τοῦ σώματος 1,219 μέτρ. — Περιφέρεια τῆς κεφαλῆς 51,4 ἑκατοστόμ. — Μῆκος ἀπὸ τοῦ πώγωνος μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὀπισθοκranίου 61,5 ἑκατοστόμ. — Περιφέρεια τῶν στέρνων 64,6 ἑκατοστόμ. — Τῆς κοιλίας 70,5 ἑκατοστόμ. — Τῶν ἰσχύων 57,1 ἑκατοστόμ. — Τῆς χειρὸς 10,8 ἑκατοστόμ. — Τῶν μυῶνων τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος 19 ἑκατοστόμ. — Τοῦ ποδὸς περὶ τοὺς ἀστραγάλους 17,8 ἑκατοστόμ. — Τοῦ γαστροκνημίου 19,7 ἑκατοστόμ. — Μῆκος τοῦ δείκτου 5 ἑκατοστόμ.

— Μῆκος τῆς δεξιᾶς χειρὸς 10,2 ἑκατοστόμ. — Τοῦ ποδὸς 15,8 ἑκατοστόμ. — Τοῦ σκέλους (ποδός) 55,9 ἑκατοστόμ. — Τῆς ῥάχεως 47 ἑκατοστόμ. — Τοῦ βραχίονος μέχρι τῶν ἄκρων δακτύλων 50,1 ἑκατοστόμ.

Οὗτος ἦτο ὁ πρῶτος ἐντελῶς ηὔξημένος νάννος, τὸν ὁποῖον εἶδομεν. Τὸ δέρμα τοῦ ἦτο χαλκόχρουν, ψηλαφησάντες δὲ τὸ σῶμά του, ὅπερ ἦτο κεκαλυμμένον με λεπτὰς καὶ πυκνὰς τρίχας 13 χιλιοστομέτρων μήκους, ἐνομίζομεν ὅτι ἐγγίζομεν μαλακόν τι γουναρικόν. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐφόρει εἶδος τι μίτρας, οἷαν φοροῦσιν οἱ ἱερεῖς, κεκοσμημένης με πτερὰ ψιττακοῦ, καὶ τὴν ὁποίαν ἴσως εἶχε κλέψῃ ἢ λάβῃ ὡς δῶρον. Εὐρεῖα τις ταινία φλοιοῦ δένδρου ἐκάλυπτε τὴν γυμνότητα τοῦ ἀνδρός. Αἱ χεῖρές του ἦσαν ἐκτάκτως λεπτοφυεῖς ἀλλὰ ῥυπα-

ρώταται, ἴσως διότι πρὸ μικροῦ εἶχεν ἀπολεπίσῃ βανάνας.

Οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅποια συναισθήματα μοὶ διήγειρεν ἡ θέα τῶν ναννοφυῶν τούτων κατοίκων τοῦ ἀπεράντου δάσους τῆς κεντρῶας Ἀφρικῆς. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἠσθάνθην πρὸς τὸ ἀνθρωπάριον ἐκεῖνο περισσότερον σεβασμὸν ἢ πρὸς τὸν γιγαντώδη ἀνδριάντα τοῦ Μέρμνονος ἐν Θήβαις. Τὸ μικρὸν ἐκεῖνο σῶμα παρίστα πρὸ τῶν ὁμμάτων μου τοὺς παναρχαίους τύπους τῶν ἀρχηγῶν ἀνθρώπων, τοὺς ἀπογόνους τῶν ἀρχαιοτάτων ἐποχῶν, τοὺς Ἰσραὴλ τῆς ἀρχεγόνου φυλῆς, αἰωνίως ἀποφεύγοντας τὰς μονίμους ἑδρας τῶν ἐργατῶν, ἐστερημένους ἐσσεῖ τῶν ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων τῆς οἰκογενεικῆς ἐστίας, ἐκδιωχθέντας ἐσσεῖ διὰ τὰς κακίας των, καὶ ἄγοντας ὑπὸ μορφὴν ἀνθρώπων βίον θηριώδη ἐν τοῖς τελματώδεσι καὶ σκοτεινοῖς λαβυρίνδοις τοῦ ἀγριωτάτου καὶ ἀπεράντου δάσους. Φαντάσθητε! Πρὸ 26 αἰώνων οἱ πρόγονοι τοῦ πυγμαίου τούτου ἔχμα-

ΠΥΓΜΑΙΟΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ.